

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova împotriva Consiliului orașului Durlești cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova împotriva hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în interiorul termenului legal,

(Dosarul nr.3r-246/24

NR. PIGD 2-21139494-01-3r-28102024)

Erorile autorității judecătorești nu pot fi remediate pe seama justițiabilului care s-a conformat prevederilor legale prevăzute de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

27 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova, Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Malanciuc

Diana Stănilă, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 septembrie 2021, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Consiliului orașului Durlești, solicitând anularea deciziei nr.5.1 din 16 iulie 2021 emisă de Consiliul or. Durlești „*Cu privire la eliberarea din funcția de șef al CS Durlești și inițierea procedurii de concurs pentru ocuparea funcției de șef al CS Durlești*”.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 02 aprilie 2024, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova a depus apel (*nemotivat*) împotriva hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii sale. Totodată, apelantul a menționat că motivarea apelului o va prezentat ulterior după ce îi va fi notificată hotărârea integrală (motivată) a primei instanțe.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova împotriva hotărârii din 11 martie

2024 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

5. La 07 octombrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova a depus recurs motivat împotriva încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, anularea încheierii a instanței de apel, cu adoptarea unei încheieri noi.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

6. În susținerea recursului, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova a indicat că soluția instanței de apel privind declararea apelului său drept inadmisibil, este eronată, întrucât hotărârea integrală (motivată) a primei instanțe i-a fost notificată la data de 16 iulie 2024, iar apelul motivat înregistrat la 30 iulie 2024 cu nr.1303/OT₄-543, a fost depus în aceeași zi la 30 iulie 2024, prin intermediul oficiului poștal. La rândul său, Curtea de Apel Chișinău a recepționat apelul motivat la 01 august 2024, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție.

7. Recurentul consideră că a respectat prevederile legale prevăzute la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, prezentând instanței de apel apelul motivat în interiorul termenului legal de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

8. În viziunea recurentului, instanța de apel prin încheierea contestată i-a încălcat dreptul de acces la justiție garantat prin lege.

9. La 28 octombrie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului or. Durlăști copia recursului declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, cu toate acestea intimatul nu și-a valorificat acest drept procesual și nu a prezentat instanței de recurs referința (f.d.128-129).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ:

„ (1) Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

11. Potrivit art.242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

12. Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ:

„ (2) Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.”

13. În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ:

„(1) Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: c) anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.”

14. Conform art.21 alin.(1) din Codul administrativ:

„ (1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.”

15. În conformitate cu art.193 alin.(3) din Codul administrativ:

„ (3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”

16. Potrivit art.194 alin.(1) din Codul administrativ:

„În procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.”

17. Conform art.231 alin.(1) din Codul administrativ:

„ (1) Hotărârile judecătorilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.”

18. Potrivit art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ:

„(1) Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

19. Din prevederile art.223 din Codul administrativ rezultă că:

„Hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.”

20. Conform art.96 alin.(1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

21. Potrivit art.97 alin.(3) din Codul administrativ:

„(3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;

b) notificare prin poștă cu act de notificare;

c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată;

d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

22. Conform art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ:

„(1) Un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. (2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.”

23. Potrivit art.110¹ alin.(1) și (5) din Codul administrativ:

„(1) Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

(5) Notificarea prin intermediul sistemelor informaționale dedicate sau al altor mijloace electronice de comunicație care permit confirmarea recepționării notificării este echivalentă cu notificarea prin poștă convențională cu scrisoare recomandată. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea.”

24. În conformitate cu art.24 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

25. Conform art.40 alin.(1) și (2) din Codul administrativ:

„ (1) Dreptul la apărare este garantat. (2) Participanților la proces li se asigură posibilitatea de a participa la toate etapele de desfășurare a procesului.”

26. Conform art.43 din Codul administrativ:

„Examinarea judiciară a cauzelor de contencios administrativ se desfășoară în baza principiului contradictorialității și al egalității în drepturi procedurale a participanților la proces.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS

27. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 17 septembrie 2024.

28. Actele cauzei atestă că copia încheierii contestate a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 20 septembrie 2024 (f.d.111).

29. Astfel, recursul declarat la *07 octombrie 2024* de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin intermediul oficiului poștal, a fost depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.242 din Codul administrativ.

30. În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs în lipsa participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

31. Cu referire la caz, Completul de judecată reține că prin hotărârea din *11 martie 2024* a Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat înaintată împotriva Consiliului orașului Durlești cu privire la anularea deciziei nr.5.1 din 16 iulie 2021 emisă de Consiliul or. Durlești „Cu privire la eliberarea din funcția de șef al CS Durlești și inițierea procedurii de concurs pentru ocuparea funcției de șef al CS Durlești”.

32. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la *02 aprilie 2024*, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel (*nemotivat*) împotriva hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii sale. Totodată, apelantul a menționat că motivarea apelului o va prezentat ulterior după ce îi va fi notificată hotărârea integrală (motivată) a primei instanțe.

33. Ține de menționat că la *10 iulie 2024*, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expediat la adresa electronică a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat copia hotărârii motivate din 11 martie 2024 (f.d.102).

34. La acest aspect se reține că notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

35. Astfel, prima instanță din toate mijloacele de comunicare indicate în lucrările dosarului, a ales cel mai eficient, rapid și sigur mijloc de comunicare, cum ar fi poșta electronică a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (otcs_chisinau@gov.md), indicată în cererea de apel și acțiune, pentru notificarea hotărârii motivate din 11 martie 2024.

36. Cele menționate supra denotă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării apelului, a început să curgă din data de *11 iulie 2024*, ziua imediat următoare de la data notificării Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a hotărârii integrale a primei instanțe, care urma să expire la *09 august 2024 (vineri)* inclusiv.

37. Suplimentar, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expediat copia hotărârii motivate în adresa Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

prin intermediul oficiului poștal, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție, potrivit căruia se atestă că apelantul a recepționat copia hotărârii integrale (motivate) a primei instanțe la 16 iulie 2024 (f.d.103).

38. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 septembrie 2024, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în interiorul termenului legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

39. Instanța de apel a motivat soluția de declarare a inadmisibilității apelului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat prin faptul că hotărârea motivată din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost notificată apelantului la 16 iulie 2024, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție, respectiv termenul-limită de prezentare a apelului motivat era data de 15 august 2024, cu toate acestea, însă, contrar prevederilor art.232 alin.(2) din Codul administrativ, motivarea apelului nu a fost depusă în interiorul termenului legal.

40. Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept precitate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră pripită soluția Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca inadmisibil, fără a fi elucidate toate circumstanțele speței, din motivele ce succed.

41. Deși la actele cauzei, până la emiterea încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu se atestă apelul motivat al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, totuși la cererea de recurs depusă de către ultimul împotriva încheierii respective, a fost anexată copia apelului motivat al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat înregistrată cu numărul de ieșire 1303/OT₄ din 30 iulie 2024 și copia avizului poștal de recepție nr.DS8011810046AS din care rezultă că recurentul a depus apelul motivat prin intermediul oficiului poștal Chișinău CPC OP4 la data de 31 iulie 2024 și recepționată de către Curtea de Apel Chișinău, conform ștampilei de intrare a corespondenței, la 01 august 2024 (f.d.113-121).

42. Afară de aceasta, prin Nota informativă anexată la actele cauzei se confirmă faptul că Secția monitorizare și relații cu publicul a Curții de Apel Chișinău la 01 august 2024 a recepționat prin poșta terestră apelul motivat al Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 01 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dosarul nr.3-3388/2020 împotriva Consiliului or. Durlești, în număr de 4 exemplare. După verificarea în programul PIGD s-a constatat că dosarul menționat nu a fost înregistrat și ca

rezultat a fost transmis Secției civile la *01 august 2024*, pentru soluționare. La *05 august 2024*, Secția civilă a Curții de Apel Chișinău a returnat cererea de apel pentru a fi transmisă judecătorului raportor, Angela Bostan, și în aceeași zi cererea a fost ridicată de greșierul judecătorului nominalizat. S-a constatat că un exemplar al cererii de apel depuse de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului or. Durlăști se referă la o altă cauză, cu aceeași participanți la proces. Din cauza volumului mare de cereri parvenite în ziua respectivă și numărul mare de cetățeni veniți la audiență, inclusiv solicitări de eliberare a dosarelor la cunoștință, s-a comis o eroare (f.d.125).

43. Cele menționate supra denotă că recurentul/apelant Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, exercitându-și drepturile procesuale cu bună-credință, a depus prin intermediul oficiului poștal la *31 iulie 2024*, în interiorul termenului legal de 30 de zile prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, de la notificarea hotărârii motivate (*10 iulie 2024*), apelul motivat, însă din cauza unor circumstanțe ce nu pot fi imputate apelantului, acesta, (până la emiterea încheierii din *17 septembrie 2024*), nu a fost anexat la materialele dosarului, iar Curtea de Apel Chișinău, la rândul său, dând de un formalism excesiv, în lipsa unei verificări, a omis împrejurarea respectivă, aplicând direct față de apelantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat drept sancțiune procedurală prevăzută la art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, de declarare a apelului acestuia, drept inadmisibil. Or, omisiunea neanexării apelului motivat la actele prezentei cauze se datorează exclusiv instanței de apel care a recunoscut circumstanțele nominalizate prin Nota informativă atașată la *f.d. 125*, și nicidecum apelantului care s-a conformat întocmai prevederilor legale.

44. În această ordine de idei, faptele relatate generează anularea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o îngărădire la accesul la justiție garantat de art.6 CEDO.

45. La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care denotă că riscul unei greșeli făcute de o autoritate de stat trebuie să fie suportat de stat, iar erorile nu trebuie să fie remediate pe seama persoanei în cauză (*Platakou vs. Grecia, 11 ianuarie 2001, parag. 39; Freitag vs. Germania, 19 iulie 2007, parag. 41; Šimecki vs. Croația, 30 aprilie 2014, parag. 46; Čakarevic vs. Croația, 28 aprilie 2018, parag. 80*). În toate aceste cazuri, reclamantii au fost sancționați procedural pentru erorile făcute de organele statului, pentru care nu ar fi trebuit să-și asume nicio responsabilitate.

46. Completul de judecată remarcă că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de CEDO (*hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*).

47. La caz se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6§1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

48. În circumstanțele enunțate și pentru a nu aduce atingere nejustificată dreptului acestuia de acces la instanță de judecată protejat atât de legislația națională în vigoare, cât și de art.6§1 CEDO, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, de a anula încheierea contestată și de a adopta o încheiere nouă de trimitere a cauzei spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa primirii apelului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

49. În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova.

Anulează încheierea din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova împotriva Consiliului orașului Durlăști cu privire la anularea actului administrativ, cu trimiterea cauzei spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa primirii apelului.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă